

Titulació	Tipus	Curs
Logopèdia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Jaime Kulisevsky Bojarski

Correu electrònic: jaime.kulisevsky@uab.cat

Equip docent

Carlota Faixa Sol

Laura Auge Domenech

Carmen García Sánchez

(Extern) Andrea Horta Barba

(Extern) Saül Martínez Horta

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials. Es recomana la superació de l'assignatura Anatomia i Fisiologia del Sistema Nerviós.

Objectius

El temari estudia els principals sistemes funcionals cerebrals i les conseqüències de la seva desorganització a causa de lesions o malalties del sistema nerviós central, amb la finalitat de preparar els alumnes per a l'estudi sistemàtic de la patologia del llenguatge originada per aquestes lesions i també introduir-los en les tècniques específiques de rehabilitació dels corresponents trastorns. En altres assignatures del Grau s'aprofundeix en aspectes específics de la rehabilitació de trastorns de llenguatge, la parla i la deglució: Disfàgia i trastorns relacionats (101712), Malalties neurodegeneratives i demències (101711), Innovació tecnològica aplicada (101694), Pràcticum III (101696).

Resultats d'aprenentatge

1. KM24 (Coneixement) Descriure les principals tècniques d'avaluació i diagnòstic de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic.
2. KM26 (Coneixement) Explicar l'origen i les característiques de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució ocasionades per dany cerebral.
3. SM22 (Habilitat) Fer servir les tècniques d'exploració més adequades per diagnosticar i emetre un pronòstic d'evolució de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic.
4. SM25 (Habilitat) Elaborar un informe diagnòstic i pla terapèutic a partir de les dades obtingudes en una exploració neurològica.

Continguts

1. Història de l'estudi de l'llenguatge
2. Processos de neuropatologia
3. Enfocament neuropsicologia de l'llenguatge
4. Funcions cognitives
 - 4.1. Atenció
 - 4.2. Memòria
 - 4.3. Funcions Frontals
5. Patologies associades a el llenguatge
 - 5.1 Agnòsies
 - 5.2. Apràxies
 - 5.3. Alèxies
6. Afàsies
 - 6.1 Etiologia i Seimiologia
 - 6.2. Afàsia de Broca
 - 6.3. Afàsia de Wernicke
 - 6.4. Afàsia de conducció
 - 6.5. Afàsia Global
 - 6.6. Afàsia transcortical Sensorial
 - 6.7. Afàsia transcortical Motora
 - 5.8. Afàsia transcortical Mixta
 - 6.9. afàsia anòmica
7. Exploració de la funció cognitiva de l'llenguatge
8. Intervenció neurològica en el llenguatge

9. Neurodesenvolupament del llenguatge

10. Recerca en neurologia de l'llenguatge

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe de teoria amb suport TIC	49	1,96	
Classes pràctiques d'anàlisi crític i debat de casos pràctics	10	0,4	
Classes pràctiques en aules d'informàtica	6	0,24	
Tipus: Supervisades			
Tutories programades amb el professorat per revisió d'activitats dirigides	21	0,84	
Tipus: Autònomes			
Consultes bibliogràfiques i documentals	22	0,88	
Entrenament amb programes informàtics basats en tutorials preparats pel professorat	32	1,28	
Lectura comprensiva de materials	20	0,8	
Participació en fòrums de comunicació entre companys	15	0,6	
Realització de resums, esquemes i mapes conceptuals	15	0,6	
Realització de treballs	35	1,4	

L'assignatura constarà d'un mòdul teòric i un mòdul pràctic amb sessions de casos clínics i sessions informatitzades amb materials d'autoaprenentatge. Les activitats formatives amb nombre d'hores aproximat de dedicació i resultats d'aprenentatge corresponents- són les que s'especifiquen.

L'estudiant podrà utilitzar eines d'intel·ligència artificial com a suport per a la correcció lingüística dels seus treballs, però no com a generadores de contingut. L'ús indegut es podrà considerar una falta d'integritat acadèmica.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Examen teòric I	25	0	0	KM24, KM26
EV2. Exàmen teòric II	25	0	0	KM24, KM26
EV3. Presentació oral	10	0	0	KM24, KM26, SM22, SM25
EV4. Pràctica Informe Diagnòstic	15	0	0	KM24, KM26, SM22, SM25
EV5. Pràctica Pla Terapèutic	15	0	0	KM24, KM26, SM22, SM25
EV6. Pràctica Semiologia de l'Àfasia Motora	5	0	0	KM24, KM26, SM22, SM25
EV7. Pràctica Semiologia de l'Àfasia Sensorial	5	0	0	KM24, KM26, SM22, SM25

Avaluació

Avaluació continuada

Implica la realització d'avaluacions teòric-pràctiques al llarg del semestre i la presentació d'informes relatius a les classes pràctiques.

L'examen teòric I (EV1) i l'examen teòric II (EV2) corresponen a avaluacions parcials tipus test per avaluar els continguts treballats en cada semestre.

La presentació oral (EV3) correspon a una exposició grupal d'un part del contingut de l'assignatura.

Pel que fa a les activitats pràctiques, EV4, EV5, EV6 i EV7 són grupals i presencials. Les activitats EV6 i EV4 tenen lloc durant el primer període avaluatiu. Les activitats EV7 i EV5 tenen lloc durant el segon període avaluatiu.

Avaluació Única

L'avaluació única implica renunciar a l'avaluació continuada.

L'avaluació única consistirà en la realització de totes les evidències avaluables en una única sessió:

- Realització dels exàmens parcials EV1 i EV2.
- Entrega de les activitats EV3, EV4, EV5, EV6 i EV7.

L'avaluació única es durà a terme el mateix dia que l'EV2. La durada aproximada de l'avaluació única serà de 3,5h.

Cal tenir present que l'avaluació única NO implica que l'estudiant no assisteix a classe ni que no hagi de seguir la programació de l'assignatura.

Recuperació

Podrà optar a realitzar alguna de les proves de recuperació l'alumnat que no hagi assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

- Cal superar amb una puntuació igual o major a 5 punts cadascuna de les evidències d'aprenentatge a les quals l'estudiant es presenta en la recuperació.

- En el càlcul ponderat de la nota final s'incorporarà una puntuació de 5 punts per a cadascuna de les evidències d'aprenentatge recuperades.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

Qualificació final

L'assignatura s'aprovarà sempre i quan la nota mitjana ponderada sigui igual o superior a 5 punts i aquesta nota mitjana es calcularà a partir de totes les evidències d'aprenentatge que tinguin una nota igual o superiors a 4. En cas de no complir-se aquests requisits la nota màxima serà de 4,5.

Si és necessària una recuperació, l'alumne/a haurà de repetir les evidències d'aprenentatge suspeses amb una nota inferior a 4, sempre i quan hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

L'alumnat que NO hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes com a mínim del 40% es considerarà NO avaluable.

A banda del contingut específic de cada classe, es buscarà que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Pautes d'avaluació de la facultat:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

L'estudiantat podrà utilitzar eines d'intel·ligència artificial com a suport a la correcció lingüística dels seus treballs, però no com a generadores de contingut. L'ús indegut es pot considerar una manca d'integritat acadèmica.

Tipus de retorn	Evidència i Tipus	Setmana
Eina digital (Puntuacions)	EV1 - Examen teòric I	Setmana 19 (1r semestre)
	EV2 - Examen teòric II	Setmana 19 (2n semestre)
Eina digital (Rúbrica)	EV4 - Pràctica Informe Diagnòstic	Setmana 5 (2n semestre)
	EV5 - Pràctica Pla terapèutic	Setmana 15 (2n semestre)
Escrit (Comentaris de retroalimentació)	EV6 - Pràctica Semiologia de l'Àfàsia Motora	Setmana 17 (1r semestre)
	EV7 - Pràctica Semiologia de l'Àfàsia Sensorial	Setmana 17 (1r semestre)
A l'aula	EV3 - Presentació oral	Setmanes 13, 14 i 15 (2n semestre)

Bibliografia

Fonts clàssiques i fonamentals

- Lezak, M. D. (2012). *Neuropsychological assessment* (5th ed.). Oxford University Press.
- González Lázaro, P., & González Ortuño, B. (2024). *Afasia. De la teoría a la práctica*. Editorial Médica Panamericana.
- Berthier, M. L., Green Heredia, C., Juárez Ruiz de Mier, R., Lara, J. P., & Pulvermüller, F. (2014). *REGIA. Rehabilitación Grupal Intensiva de la Afasia*. TEA Ediciones.
- Berthier, M. L., & Green, C. (2007). Afasias: formas clinicotopográficas y modelos funcionales. En J. Peña-Casanova (Ed.), *Neurología de la conducta y neuropsicología* (pp. 93-103). Editorial Médica Panamericana.
- Helm-Estabrooks, N., & Albert, M. L. (2005). *Manual de la afasia y de terapia de la afasia*. Editorial Médica Panamericana.
- Peña-Casanova, J., Quiñones-Úbeda, S., Gramunt-Fombuena, N., Aguilar, M., Casas, L., Molinuevo, J. L., et al. (2009). Spanish multicenter normative studies (NEURONORMA Project): Norms for Boston Naming Test and Token Test. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 24(4), 343-354.
- Doogan, C., Dignam, J., Copland, D., & Leff, A. (2018). Aphasia recovery: When, how and who to treat? *Current Neurology and Neuroscience Reports*, 18(12), 90.
- Berthier, M. L., Lara, J. P., Barbancho, M. A., & Green, C. (2010). Rehabilitación intensiva y fármacos en la afasia crónica postictus. En J. Montaner Villalonga (Ed.), *Neurorreparación y rehabilitación tras el ictus* (pp. 79-94). Marge Médica Books.
- Pulvermüller, F., & Berthier, M. L. (2008). Aphasia therapy on a neuroscience basis. *Aphasiology*, 22(6), 563-599.
- Goodglass, H., Kaplan, E., Barresi, B., & García-Albea, J. E. (2005). *Test de Boston para el diagnóstico de la afasia* (3.ª ed.). Editorial Médica Panamericana.
- Flowers, J. L., Skoretz, S. A., Silver, F. L., Rochon, E., Fang, J., Flamand-Roze, C., et al. (2016). Poststroke aphasia frequency, recovery, and outcomes: A systematic review and meta-analysis. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 97(12), 2188-2201.e8.
- Brady, M. C., Kelly, H., Godwin, J., & Enderby, P. (2012). Speech and language therapy for aphasia following stroke. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2012(5), CD000425.
- Kalinyak-Fliszar, M., Kohen, F., & Martin, N. (2011). Remediation of language processing in aphasia: Improving activation and maintenance of linguistic representations in verbal short-term memory. *Aphasiology*, 25(10), 1095-1131.
- Pappathanasiou, I., & Coppens, P. (2016). *Aphasia and related neurogenic communication disorders* (2nd ed.). Jones & Bartlett Learning.

Estudis recents de relevància clínica

- Adikari, A., Hernandez, N., Alahakoon, D., Rose, M.L., & Pierce, J.E. (2023). *From concept to practice: A scoping review of the application of AI to aphasia diagnosis and management*. *Disability and Rehabilitation*, 1-10.
- Vuković, M., Milovanović, T., & Jerkić, L. (2022). *Métodos actuales en el tratamiento de la afasia*. *Estudios de Psicología*, 43(1), 55-87.
- Forero García, L.V., Bernal Castilla, M.P., Aguilar Mejía, O.M., & Quique Buitrago, Y.M. (2023). *Tratamientos para la afasia en hispanohablantes*. *Revista de Investigación en Logopedia*, 13(1), e81535.
- Peña-Casanova, J., Vinaixa, L., Diéguez-Vide, F., Gramunt-Fombuena, N., & Soler-Campillo, A. (2022). *Assessment of aphasia: Dialectal and cultural considerations in neurology*. *Neurología (English Edition)*, 37(7), 596-603.
- Nemoto, T., et al. (2025). *Executive functions training improves language abilities in aphasia rehabilitation: A systematic review*. *Journal of Cognitive Rehabilitation*, in press.

- Hébert, S., Racette, A., & Peretz, I. (2024). *Music-based interventions for nonfluent aphasia: Systematic review*. Annals of the New York Academy of Sciences, 15387.
- Zhong, X.-Y. (2024). *Assisted assessment and treatment of aphasia: A review*. Frontiers in Public Health, 12, 1401240.
- Kelly, H., & Kearns, Á. (2024). *Big data and artificial intelligence in poststroke aphasia: A mapping review*. Advances in Communication and Swallowing.
- Dipole Research Group (2025). *Communication & wellbeing intervention in virtual reality (EVA Park) for people with aphasia*. Disability and Rehabilitation, online ahead of print.
- De Clercq, P., Puffay, C., et al. (2023). *Neural envelope tracking of natural speech via EEG detects poststroke aphasia*. Brain, in press.
- Peng, Y., Huang, S., Yang, X., & Ma, J. (2024). *Efficacy and safety of mirror therapy for poststroke aphasia: A systematic review and metaanalysis protocol*. PLoS ONE, 19(5), e0301468.

Monografies actualitzades

- Castillo, J. L., & Salamanca, A. B. (2020). *Afasias: Evaluación y tratamiento desde la logopedia*. Editorial Médica Panamericana.
- Moreno-Torres, I., & Sotillo-Díaz, M. (2021). *Afasias. De la teoría a la práctica*. Editorial Médica Panamericana.
- García-Pérez, A., & Salguero-Villadiego, P. (2022). *Afasias y trastornos relacionados: Evaluación y tratamiento*. Editorial Médica Panamericana.
- Insausti, R., & Marijuán, P. C. (2019). *Neurociencia de las afasias*. Editorial Médica Panamericana.
- Hallowell, B. (2023). *Aphasia and other acquired neurogenic language disorders: A guide for clinical excellence* (2nd ed.). Plural Publishing.

Programari

No cal un programari específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	anual	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	12	Català	anual	matí-mixt
(SCC) Seminaris de casos clínics	111	Català	anual	matí-mixt
(SCC) Seminaris de casos clínics	112	Català	anual	matí-mixt
(SCC) Seminaris de casos clínics	113	Català	anual	matí-mixt
(SCC) Seminaris de casos clínics	114	Català	anual	matí-mixt
(SCC) Seminaris de casos clínics	115	Català	anual	matí-mixt

(TE) Teoria	1	Català	anual	matí-mixt
-------------	---	--------	-------	-----------